

«Терроризм ва экстремизм чун вабои аср хатари глобалии ҷидди буда, аъмоли он ғувоҳи аҷиб аст, ки террорист Ватан, миллат ва дину мазҳаб надорад, балки як таҷрибаи диде ба ҷомеаи ҷаҳонӣ ва ҷаҳони арҷият

сокини
сайёра
аст»
Эмомали Ра
х
мон.

Яке аз проблемаҳои глобалии ҷаҳонӣ ин мубориза бар зидди терроризм ва экстремизм аст, ки аз нимаи дуюми асри XX оғоз карда мавриди таваҷҷӯхи ҳаматарафаи олимон ва сиёсатмадорон қарор гирифт. Тадбирҳои муҳими омӯзиши ин проблема водор месозад, ки ин самт бояд ба таври васеъ ва ҳаматарафа омӯхта шуда, сабабу омилҳо ва ҷораҳои пешгирикунандаи терроризм ва экстремизм муайян карда шавад.

Яке аз самтҳои асосии тадбирҳои пешгирии ифротгарой дар байни ҷавонон мебошад, зеро ба ҳисоби миёна 80 % иштирокчиёни гурӯҳҳои самти ифротгароидоштаро шахсони синнашон то 30 сола ташкил медиҳад.

- Экстремизм аз вожаи франсузӣ «extremisme» ва латинӣ «extremus» гирифта шуда, маънои аслиаш ифротгарой, тундравӣ, фикру андешаҳо ва амалҳои тундравона, аз ҳадду андоза гузаштан аст.

- Экстремист шахсест, ки дар ҷаъолияти худ ҷонибдори амалҳои яқсамта ва тундравӣ аст.

- Ин зухурот метавонад дар тамоми соҳаҳои ҷаъолияти инсон – дин, сиёсат, идеология, илм ва ҳатто соҳаи варзиш инъикос ёбад.

Сабабҳои пайдоиши экстремизм.

- сатҳи пасти дониши динӣ ва дунявӣ, маърифати ҳукукӣ, идеологӣ;

- хоҳиши табaddулот ва норозигӣ аз вазъи воқеа;

- пайдо намудани шавк ба ҷаъолияти наф;

- ҷой доштани камбудихо дар тарбияи оилавӣ;

- коҳиш ёфтани сатҳи зиндагӣ;

- дар сатҳи паст қарор доштани фарҳанги иттилоотӣ;

Симои экстремист-ифротгаро

- Имрӯз дар муошират, дар забони илм ва воқитаҳои аҳбори омма ифротгароиро «экстремизм», тундравиро «радикализм» ва даҳшатафканиро «терроризм» мегӯянд.

- Аз ифротгароии динӣ то терроризм ҳамагӣ як қадам аст.

Мақсадҳои асосии ифротгароён

- ба тарзи маҷбурӣ тағйир додани сохти конституционӣ ва ҳалалдор сохтани ягонагии давлат;

- зарар расонидан ба амнияти давлат;

- ғасб ё тасарруфи салоҳияти ваколатҳои ҳокимият;

- ташкил кардани гурӯҳҳои мусаллаҳи ғайрикунунӣ;

- амалӣ гардонидани ҷаъолияти террористӣ;

- анғезонидани муноқишаҳои наҷодӣ, миллӣ ё динӣ, инчунин муноқишаҳои иҷтимоӣ, ки ба зӯрварӣ ё даъват ба зӯрварӣ алоқаманд аст;

Ҷиҳатҳои хосяи экстремист

- наҷодтани саводи қомили динӣ ва таҳсилоти дурусти илмӣ, таҷрибаю маърифати

дурусти динӣ

- зохирӣ фаҳмидани меъёрҳо ва мафҳумҳои динӣ;
- эътирофи танҳо фаҳмиши худ;
- ба ҷомеа ва ҷаҳон нигоҳи фиркаӣ дорад;
- маҳдудсозии нақши занон, муҳокимаи рафтори дигарон.
- ба тарзи дигари фаҳмиши меъёрҳои дин, аз ҷумла мазҳабҳо, мактабҳо ва равиҳои дигари исломӣ тамоман эҳтиром намегузорад;
- нисбат ба пайравони онҳо бадбинӣ ва нафрат зохир намуда, дар муқобили онҳо ҳамеша баҳс мекунад, носазо мегӯяд ва мубориза мебарад;
- дар бораи тарзи фаҳмиш ва тарзи амали мусулмонони дигар ба осонӣ ҳукм бароварда, онҳоро зуд ба унвонҳои «фосик», «бидъаткор», «ҷохил» ва «кофир» маҳкум менамояд;

Гуруҳҳои ифротгарои динӣ

«Ҳизби таҳрири исломӣ» ва «ДИИШ» ба таври расмӣ назарияи бунёди «хилофати ягонаи исломӣ»-ро тарғиб менамоянд.

-Баъзе кудратҳои сарватманду кудратманд ин гуруҳҳои ифротгароро сохта ва сармоягузори кардаанд.

-Ин кудратҳо мақсадашон ишғол кардани ҳудуди кишварҳои мусулмонӣ, ба даст даровардани ҳокимияти сиёсии онҳо ва соҳибӣ кардани сарватҳои табиӣ онҳо мебошад.

-Ифротгароии динӣ як роҳи нави ишғолгарӣ буда, ба истиклолияти кишварҳои мусулмонӣ таҳдид мекунад.

Конунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мубориза бар зидди экстремизм (ифротгароӣ)», ки тахти №69 аз 8 декабри соли 2003 аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба имзо расидааст, аз нигоҳи мазмун хатари ифротгароиро кушода дода, давлат ва ҷомеаро барои мубориза бо ин падида омода менамояд. Вазифаи ташкили ҳамаи қувваҳои ҷомеа ва давлат бобати муқовимат бо ғайриқонуниятҳои ифротгароӣ талаб менамояд, ки субъекти дар ин муқовимат махсусгардонидашуда таъсис дода шавад.

Ҳарчанд мубориза бо терроризм ва экстремизм вазифаи асосии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва сохторҳои кудратӣ мебошад, ҳамзамон дар ин ҷода дастгирии ҳаматарафаи ҷомеа низ зарур аст. Барои он, ки гароиш аз тарафи ҷавонон ба ин гуна равиҳои ифротгаро аз байн бардошта шавад, бояд мо ҷавонон эҳсоси ватандӯстӣ, донишандӯзӣ ва муҳаббати касбу ҳунаро дар дил дошта бошем.

Омӯзгори МТМУ 1-и ноҳияи Зафаробод

Зулфикорзода Заррина

